

T.C. KONYA VALİLİĞİ İL KÜLTÜR VE TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

OSMANLI DÖNEMİNDE KONYA

**Editör
Prof. Dr. Yusuf KÜÇÜKDAĞ**

Konya 2003

KONYA VİLÂYETİ SALNÂMELERİ'NE GÖRE XIX. YÜZYILIN İKİNCİ YARISINDA KONYA SANCAĞI'NIN İDARÎ VE MÜLKÎ YAPISI

Yrd. Doç. Dr. Osman AKANDERE*

Konya, Anadolu'yu baştan başa kesen ve eski çağlardan beri önemini koruyan ticaret yollarının üzerinde kurulmuş bir yerleşim birimidir. Bu özelliklerinden dolayı da İç Anadolu Bölgesi'nin önemli bir yerleşme merkezi olmuştur¹.

Klâsik eski Çağ kaynaklarında "İkonion" olarak geçen şehrin adı, Roma hakimiyetinde İconium olmuş ve Arap kaynaklarında Kuniya olarak belirtilmiştir. Selçuklular ve Osmanlılar şehre Konya demişler ve bu isim günümüze kadar gelmiştir.

Konya ve çevresinde tarihten önceki devirlere ait iskân izlerine rastlanmışsa da şehrin eski tarihi hakkında fazla bir şey bilinmemektedir. Konya bölgesi, İç Anadolu'nun büyük bir kısmı gibi M.Ö. 1400-1200 yılları arasında Hitit hakimiyetine girmiş ve bir süre sonra da Frigyalılar'ın eline geçmişti. Bu devirde Konya medeniyette ve kültürde hayli ilerlemiş olan önemli bir merkez olmuştur².

Topraklarının verimliliğinden faydalanmak üzere Konya ovasını istila eden Lidyalılar, bu arada Konya'yı da ellerine geçirmişler ve M.Ö. VI. yüzyıl ortalarına kadar bölgeye hakim olmuşlardır. Doğudan başlattıkları akınlarla Anadolu'yu istilâ eden Persler Konya'yı da almışlar ve burayı kendilerine bağlı bir satraplık olarak yönetmişlerdir.

M.Ö. 334'te Anadolu'ya hakim olarak Persler'i mağlup eden Büyük İskender, Konya'yı kendi devleti hudutları içerisine katmıştı. Daha sonra, Selevkos ve Bergama Krallıkları ile Roma İmparatorluğu'nun hakimiyetinde olan şehir, M.S. 395'te Bizans İmparatorluğu toprakları içerisinde yer almış ve Selçuklu Türkleri tarafından fethedilinceye kadar Bizans şehri olarak idarî yapısını devam ettirmiştir.³

Konya Emevi ve Abbasiler gibi ilk İslâm devletleri zamanında İslâm ordularının

* S.Ü. Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu Öğretim Üyesi, Konya.

¹ Konya'nın coğrafyası, jeolojik yapısı ve isminin menşei hakkında bkz: Besim Darkot, "Konya", *İslâm Ansiklopedisi*, İA, C. VI, İstanbul 1967, s.841-844; Şemseddin Sami, *Kâmüsül-Alâm*, C.V, İstanbul 1314, s.3782-3784; Ahmet İhsan, *Konya Rehberi*, Konya 1339, s.62; Dr. Nazmi, *Konya Vilayeti, Türkiye'nin Sıhhi ve İctimai Coğrafyası*, Ankara 1338, s.4-7; Mehmet Önder, *Tarihi-Turistik Konya Rehberi*, Konya 1950, s.8-11; a.g.yazar, *Mevlâna Şehri Konya*, Ankara 1971, s.32; Tüncer Baykara, *Türkiye Selçukluları Döneminde Konya*, Ankara 1985, s.15; Yusuf Küçükdağ, Caner Arabacı, *Selçuklular ve Konya*, Konya 1994, s.226-319; Komisyon, *Konya İl Yıllığı*, Konya 1973, s.74 vd.

² Önder, *Tarihi-Turistik Konya Rehberi*, s.15; Baykara, a.g.e., s.22-23.

³ İbrahim Hakkı Konyalı, *Âbideleri ve Kitâbeleri ile Konya Tarihi*, Konya 1964, s.33.

akınlarına sahne olmuştur. MS. 704'te Konya İslâm orduları tarafından alınıp burada bir İslâm idaresi kurulmuşsa da bu durum uzun sürmemiştir. Çoğu kez Türk komutanlarla askerlerin idaresinde yapılan bu akınlar, X. yüzyıl başlarına kadar devam etmiştir.

Büyük Selçuklu sultanlarının Türkmen muhacirlerini Anadolu'ya sevki siyasetlerinin bir sonucu olarak Anadolu, uzun yıllar Türk akınlarına uğramış ve Anadolu'ya büyük oranda Türk nüfusu gelmeye başlamıştır. Bu akınların neticesinde Konya, Türkmenler tarafından alınmıştır. 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu tamamıyla Türk akınlara uğramış ve Konya, Selçuklu hanedanından Kutulmuş oğlu Süleyman Bey tarafından zapt edilmiştir⁴. Konya'nın ne zaman Anadolu Selçukluları'nın siyasî merkezi olduğu konusunda kesin bir tarihin tesbiti konusunda araştırmacılar arasında tam bir mutabakat yoksa da 1076'dan Anadolu Selçukluları'nın yıkılışına kadar Konya, bu devletin siyasî merkezi olmuştur⁵. Bu dönemde Konya Eski Çağlar'da erişemediği bir gelişmeye ve refaha kavuşmuştur.

Anadolu Selçuklu sultanları, payitahtları Konya'yı diğer şehirlerden daha çok sevmişler ve şehrin büyümesi ve güzelleşmesi için çaba sarfetmişlerdir. Konya, bu dönemde tam bir ilim ve irfan merkezi olmuştur. Nitekim Haçlı Seferlerine katılanlardan bazıları o dönemde yazdıkları eserlerde, Konya'nın Anadolu'yu baştan başa geçen büyük yol üzerinde canlı bir ticaret merkezi olduğunu, bu şehrin büyüklüğünün ve zenginliğinin Almanya'daki Köln şehrine benzediğini belirtmişlerdir⁶.

Konya'da ticarî hayat ve bilim de çok ilerlemiştir. Doğudan ve batıdan çok sayıda seyyah, bilgin, tüccar, derviş ve asker Konya'ya gelmiştir. Bir anlamda doğunun medeniyet merkezi olan Konya'nın bu niteliklerinin yanında, Mevlevîliğin kuruluş yeri ve kurucusunun yaşadığı merkez olarak da Türk din tarihi bakımından önemli bir yeri vardır.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin 1243'te Köseadağ savaşında Moğollar'a yenilmesi üzerine Anadolu'da uzun yıllar sürecek olan bir Moğol baskısı başlamıştır. Bu tarihten sonra Konya, taht kavgalarına ve dahilî olaylara sahne olmuş; hatta şehir bir ara Karamanoğulları tarafından ele geçirilmiştir. Konya, Anadolu Selçuklu Devleti'nin 1308'de kesin olarak son bulması üzerine Karamanoğulları'nın topraklarına katılmıştır.

Anadolu'ya Selçuklular zamanında gelerek İçel taraflarını yurt edinen ve 1256'da istiklâllerine kavuşan Karamanoğulları, Ermenek merkez olmak üzere bir beylik kurmuşlardır⁷. Bir süre Konya'yı payitaht yapan Karamanoğulları, sonradan merkezlerini Larende/ Karaman'a nakletmişlerdir. Karamanoğulları'nın idaresinde de Konya ilerleme ve gelişmelere sahne olmuştur. Karamanoğlu Mehmed Bey ve oğlu İbrahim Bey zamanında şehir imar edilerek pek çok sanat eseri yapılmıştır. Ayrıca Karaman-İli'nin evkafı, emlâki, vergi mükellefleri ve nüfusu İbrahim Bey tarafından tesbit ettirilmiştir. Osmanlılar daha sonra bu il yazıcı defterlerinden ve kanunnamelerinden yararlanmışlardır⁸.

Bu dönemde Konya'yı ziyaret etmiş olan seyyah İbn-i Battuta, şehri çok

⁴ Osman Turan, *Selçuklular ve İslâmiyet*, İstanbul 1980, s.73-74; Mükrimin Halil Yınanç, *Türkiye Tarihi, Selçuklular Devri I*, İstanbul 1944, s.104.

⁵ Turan, a.g.e., s. 81-88; Konyalı, a.g.e., s.39-40; İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Tarihi*, Ankara 1975, C. II, Darkot, a.g.m., s.843.

⁶ Mustafa Can, "Selçuklular Devri Konya Kütüphanelerinin Tarihçesi", *Selçuk Dergisi*, (Konya 1986), Sayı:1, s.45.

⁷ Konyalı, a.g.e., s. 60-61; Uzunçarşılı, a.g.e., s. 43.

⁸ Konyalı, a.g.e., s. 64.

methederek, yapılarının pek güzel, surlarının geniş, bağ ve bahçelerinin bol, çarşısında her sanat için ayrı bir yer ayrılmış olduğunu söylemektedir⁹.

Konya, Osmanlılar tarafından kesin olarak 1467'de zaptedilinceye kadar Karamanoğulları'nın elinde kalmıştır.

Anadolu Selçuklu Devleti'nin siyasî merkezlerini ele geçirerek güçlü bir yapıya kavuşan ve kendilerini bu devletin bütün topraklarının varisi olarak gören Karamanoğulları, diğer bir Türk beyliği olan Osmanlı Beyliği'nin Anadolu ve Rumeli'deki başarılarını çekemiyorlardı¹⁰.

Osmanlı-Karamanoğulları ilişkisi, başlangıçta karşılıklı dostluk içinde ve birbirine yardımkâr bir durumda olmuş; hatta Osmanlılar'ın Rumeli'deki fetihlerine Karamanoğulları asker göndererek yardım etmişlerdir¹¹. Osmanlılar'ın Hamidoğulları Beyliği'nden Seydişehir, Beyşehir ve Akşehir yörelerini para karşılığı olarak topraklarına katmaları üzerine, Osmanlılar, Karamanoğulları'yla hemhudut olmuşlardır.

Karamanoğulları, Osmanlılar'la karşılıklı izdivaçlarla akrabalık tesis etmelerine rağmen, hiç bir zaman düzgün ve dürüst bir siyaset takip etmediler. Kendilerini devamlı kılacak olan bir denge politikasını uygulayarak bazen Osmanlılarla iyi ilişkiler içine girdiler, bazen de Mısır'daki Memlûklarla dost oldular ve zor durumda kaldıklarında ise doğudan gelen Moğollar'a sığınarak onların yüksek hakimiyetini tanımakta fayda buldular. Bu sebeple Osmanlılar'la yaptıkları anlaşmaları sık sık bozdular.

Karamanoğulları'nın elindeki Konya, bu beyliğin tutarsız siyaseti ve düşmanca tavırları yüzünden defalarca muhasara edilmiştir. Sultan I. Murad tarafından Konya kuşatılmış ve Karamanoğulları mağlub edilmiştir¹².

Yıldırım Bayezid, Anadolu'da Kastamonu ve Karamanoğulları dışındaki diğer Türk beyliklerini hakimiyeti altına almış ve büyük ölçüde Anadolu Türk birliğini sağlamıştır. Karamanoğulları'nın yaptıkları anlaşmayı bozmaları üzerine, Konya'yı kuşatan Osmanlı orduları ve Sultan Yıldırım Bayezid'in şehir halkına gösterdiği dürüst ve adil tutumu nedeniyle Konyalılar, karşı koymadan şehrin kapılarını açmışlar ve kent 1390'da Osmanlılar'ın eline geçmiştir¹³. Karamanoğulları'ndan alınan diğer topraklarla birlikte Konya'nın idaresi Timurtaş Bey'e verilmiştir. Timurtaş Bey'in Konya'nın ilk Osmanlı valisi olduğu söylenebilir.

Osmanlılar'ın 1402'de Ankara savaşından mağlup çıkmaları üzerine, Konya yeniden Karamanoğulları'nın eline geçmiştir. Bu kez de Karamanoğulları'nın Osmanlılar'a karşı sürdürdükleri düşmanca siyaset yüzünden, Osmanlı sultanlarından I. Mehmed, II. Murad ve II. Mehmed Konya'yı muhasara edip almışlarsa da Karamanoğulları'na geri vermişlerdir. Nihayet, Fatih Sultan Mehmed 1467'de Konya'yı kesin olarak zaptedip Osmanlı topraklarına katmıştır¹⁴.

⁹ Darkot, *a.g.m.*, s. 848.

¹⁰ Konyalı, *a.g.e.*, s. 89; Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s. 249.

¹¹ Konyalı, *a.g.e.*, s. 85.

¹² Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s. 249.

¹³ Uzunçarşılı, *a.g.e.*, s. 266.

¹⁴ Önder, *Tarihi-Turistik Konya Rehberi*, s. 31, Konyalı, *a.g.e.*, s. 110.

Konya, bu tarihten itibaren yeni oluşturulan Karaman Eyâleti'nin merkezi olarak Osmanlı idarî yapısındaki yerini almıştır. Karaman Eyâleti ve Konya, Osmanlı sultanlarının önem verdiği merkezler olmuş, buralara 1563'e kadar şehzadeler vali olarak atanmıştır¹⁵.

Karaman Eyâleti'nin ilk emlâk ve evkaf yazımı Fatih Sultan Mehmed tarafından 1476'da yaptırılmıştır. İ. Hakkı Konyalı; Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kadîme Arşivi'nde bulunan 564 numarada kayıtlı deftere dayanarak bu devirde, Karaman Eyâleti'nin 11 kaza ve 2 nahiyeye ayrıldığını belirtmektedir¹⁶. Bu defterde belirtilen kaza ve nahiyeler şunlardı: Konya, Lârende, Seydişehir ve Bozkır, Beyşehir, Akşehir, Ilgın, Niğde Şücaeddin ve Anduğu, Ürgüp, Ereğli, Aksaray ve Koçhisar (kaza); Karahisar ve Develi (nahiye).

II. Beyazid, Karaman Vilâyeti'nin yazımını 1500'de yeniden yaptırmıştı. Yine Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyud-ı Kadîme Arşivi'nde bulunan 565 numarada kayıtlı deftere göre, Karaman Eyâleti, "*Vilayet-i Karaman*" şeklinde gösterilmiş ve Karaman Vilâyeti'nin: Kayseri Livası ve İçel'in de bulunduğu 15 kazaya ayrıldığı belirtilmiştir¹⁷. Bu kazalar: Konya, Bilviran, Çimen, Akşehir, Ilgın, Niğde ve Anduğu, Ürgüp, Ereğli, Aksaray, Koçhisar, Kayseri, Ermenek, Mut, Gülnar.

Yavuz Sultan Selim adına 1518'de yapılan yazımda ise Konya, Karaman Vilâyeti'nin bir kazası olarak belirtilmiştir.

Konya, Kanunî Sultan Süleyman zamanında eyalet haline getirilerek idarî yapısında değişiklik yapılan Karaman Eyâleti'nin merkez sancağını oluşturmaktaydı. Nitekim Aynî Ali Efendi, *Kavânîn-i Âli Osman Der Hülâsai Mezâmîn-i Defter-i Divan* adlı eserinde, Karaman Eyâleti'nin yedi sancağa ayrıldığını belirterek, Konya'nın, eyâlet merkezi, yani paşa sancağı olduğunu söylemiştir. Bu esere göre, Niğde, Aksaray, Beyşehir, Kırşehir, Kayseri ve Akşehir'de eyâleti oluşturan diğer sancaklardı¹⁸.

M. Akif Erdoğan'ın tespitlerine göre, 1522'deki idarî değişiklik sırasında yapılan düzenlemede Kırşehir bulunmamakta, buna karşılık yukarıdaki sancaklara İçel ilave edilmiş görünmektedir¹⁹.

Kâtip Çelebi de *Cihannüma* adlı eserinde, Karaman Eyâleti hakkında geniş bir mülâmatla birlikte yukarıdaki idarî teşkilâtı vermiştir. Eserde, eyâletin paşa sancağı ve merkezi olan Konya'nın kazaları da belirtilmiştir. Bu kazalar şunlardır: Ereğli, Eskiil maa Akçaşehir, Aladağ, İnsuyu, Bayburt, Birgiri, Pirloganda, Belviran, Hatunsaray, Turgud, Gaferriyad, Kariş maa Birindi, Lârende, Mahmutlar, Lâzkiye-i Karaman²⁰.

1648'de Konya'ya gelen Evliya Çelebi *Seyahatnâme*'de Konya ile ilgili geniş malumat vermiştir. Eserde Karaman Eyâleti ve Konya hakkında "... Paşasının hassı 660.070 akçadır.

¹⁵ Karaman Eyaleti'nde görev yapan Osmanlı şehzâdeleri şunlardı: Şehzâde Mustafa, Şehzâde Cem, Şehzâde Abdullah, Şehzâde Şehinşan ve Şehzâde Mehmed Çelebi. Bkz. Darkot, *a.g.m.*, s. 849.

¹⁶ Konyalı, *a.g.e.*, s. 111.

¹⁷ İbrahim Hakkı Konyalı, *Âbideleri ve Kitâbeleri ile Akşehir Tarihi*, İstanbul 1945, s. 123.

¹⁸ Konyalı, *Konya Tarihi*, s. 114; Ricaut, *Türklerin Siyasî Düsturları*, (Çev. M. Reşat Uzman), İstanbul (t.y.), s. 94-95; Ekrem Yalçınkaya, *Coğrafya'da, Tarihte ve Bugünkü Konya*, Konya 1943, s. 53; M. Akif Erdoğan "Kanunî'nin İlk Yıllarında Karaman Vilayeti", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, VIII., (1993), s. 37-50.

¹⁹ Bkz. Erdoğan, *a.g.m.*, s.37-50.

²⁰ Bu bilgi için bkz. Kâtip Çelebi, *Cihannüma*, İstanbul 1145, s.615.

2000 asker ile eyâletü zaptedüp, 5000 kuruş tahsil ederek gider. Bu eyâletin hazine defter-darı, defter kethüdası, defter emini ve eyâletinde yedi sancağı vardır. Evvela-Konya Şehri Paşa makarrı sancağıdır. Liva-i Kayseriyye, Liva-i Niğde, Liva-i Yenişehir, Liva-i Akşehir, Liva-i Kırşehir, Liva-i Aksaray sancağıdır" demektedir²¹.

XVIII. yüzyılda Konya, eyâlet içerisindeki bu yapısını devam ettirmekteydi. Bu arada Karaman Eyâleti'nin sancakları arasına Aksaray da katılmıştır.

Konya, XIX. yüzyıl başlarında da Karaman Eyâleti içerisindeki idarî yapısını aynı şekilde devam ettirmekteydi. 1831'de Karaman Eyâleti'nin; Konya (merkez ve paşa sancağı), Beyşehir, Akşehir, Kayseri, Niğde, Kırşehir ve Aksaray olmak üzere yedi sancağı vardı.

1832'de Osmanlı İmparatorluğu'nun idarî teşkilâtında yapılan bir düzenleme ile "Müşir"liklerin kurulması kararlaştırılmış ve Karaman Eyâleti bünyesinde de Konya Müşirliği kurulmuştur. "Redif-i Mansure-i Konya Müşirliği" unvanıyla kurulan ve Konya, Akşehir, Beyşehir, İçel, Niğde ve Aksaray sancaklarını içine alan Konya Müşirliği'ne Karaman valisi Hacı Ali Paşa atanmıştır²².

1846-1847'de ilk defa yayınlanan *Sâlnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye*'de, Osmanlı İmparatorluğu'nun 39 eyâletten oluştuğu ve Karaman Eyâleti'nin de bunlardan birisi olarak: Konya (merkez sancağı), Hamit/Isparta, Teke/Antalya, Alanya, İçel ve Nevşehir sancaklarından meydana geldiği belirtilmiştir.

1850-1851 senesi *Devlet Sâlnâmesi*'nden Konya'nın eyâlet içerisindeki idarî yapısını merkez sancak olarak sürdürdüğü anlaşılmaktadır. Bu *Sâlnâme*'de, Burdur'un da Karaman Eyâleti'ne bağlı bir sancak olduğu görülmektedir.

Konya, Osmanlı İmparatorluğu bünyesinde, eyâlet idarelerine son verilip, vilâyetlerin esas olduğu idarî ve mülkî yapının oluşturulduğu 1867 tarihine kadar, Karaman Eyâleti'nin merkez sancağı olarak eyâlet idarî yapısındaki yerini muhafaza etmiştir.

1864-1904 YILLARI ARASINDA KONYA SANCAĞI'NIN İDARİ TAKSİMATI

I. Osmanlı Taşra Teşkilâtında Vilâyet İdarelerine Geçiş ve Konya Vilâyeti'nin Kurulması

Osmanlılar'da ilk taşra idare teşkilâtı, yeni alınan yerlere güvenilir beylerin atanmasıyla başlamıştır. Nitekim, Osman Gazi, oğlu Orhan Bey'i ve bazı beyleri yeni fethettiği yerlere "Bey" olarak atamıştır²³.

Osmanlı Devleti'nin hudutlarının genişlemesi üzerine, idarî teşkilâtta düzenleme yapılmış ve idarî teşkilâtın temeli sancaklara dayandırılmıştır. Sancaklar, kendi bünyelerinde mütesellimliklere ve voyvodalıklara ayrılmıştır. Osmanlılar'da zamanla san-

²¹ Evliya Çelebi, *Seyahatnâme*, (Çev. Zuhuri Danişman), C. IV, İstanbul, 1970, s. 215-216.

²² Mustafa Çandırcı, "Anadolu'da Redif Askeri Teşkilatı", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, Ankara 1975, C. VIII, Sayı 8-12, s.70.

²³ Vecihi Tönük, *Türkiye'de İdarî Teşkilatın Gelişimi ve Bugünkü Durumu*, Ankara 1945, s.55; A. Nazif Demiröz, "Ülkemizde Merkezi İdarenin Taşra'da Örgütlenme Biçimi", *Türk İdare Dergisi* (Kısaltma: T.İ.D.), (Ankara 1973), Sayı: 344, s.12.

cakların birleşmesinden "Eyâletler" oluşturulmuştur. Eyâletler, bir kaç sancağın birleşmesiyle oluşturulmuş ve idareleri birer beylerbeyine verilmiştir²⁴.

Rumeli'nin fethinden sonra, merkezi Sofya olmak üzere Rumeli Beylerbeyliği kurulmuş ve uygulama daha sonra yaygınlaştırılarak merkezi Ankara olmak üzere Anadolu Beylerbeyliği ve merkezi Konya olan Karaman Beylerbeyliği ile Manisa, Bursa, Amasya ve Trabzon Beylerbeylikleri yani eyâletleri oluşturmuştur. Bazı eyâletlerin idaresine ise şehzâdelerin verilmesi ise âdet haline gelmiştir²⁵.

Eyâlet merkezi olan sancağa merkez sancağı, ya da paşa sancağı denilirdi. Sözelimi, Anadolu Eyâleti'nin paşa sancağı önce Ankara, daha sonra da Kütahya olmuştur. Karaman Eyâleti'nin ki ise Konya idi.

Kanunî Sultan Süleyman zamanında, Osmanlı İmparatorluğu 37 eyâlet ve 377 sancağa ayrılmıştır. Eyâletler, sancaklara; sancaklar ise, mütesellimliklere (büyük kasaba) ve voyvodalıklara (küçük kasaba) bölünmüştür.

Osmanlılar'ın gelişme ve yükselme dönemlerinde gayet iyi işleyen taşra idare teşkilâtı, duraklama ve gerileme dönemlerinde bu görevlerin iş bilmeyen, yararlık göstermeyen, ikiyüzlü, menfaatperest ve gösteriş meraklısı kişilere verilmesiyle bozulmuş ve bunun sonucunda rüşvet, adam kayırma ve kötü iş görme, bütün eyaletlerde yaygınlaşmıştır²⁶.

Osmanlı İmparatorluğu'nda idarî, mülkî ve askerî teşkilâtlarda islahat teşebbüslerine sultan I. Mahmut ve III. Mustafa dönemlerinde başlanmışsa da ciddi ve gerçekten uygulanabilir çalışmalar, III. Selim'le başlamıştır. Bu dönemde mülkî ve idarî alanlarda düzenleme ve yenileştirmeler yapılmış, Meclis-i Meşveret oluşturulmuştur²⁷.

II. Mahmut döneminde, Anadolu'daki âyanların ve eyâletlerdeki paşaların keyfi hareketleri önlenmiş, merkezî hükümetin taşradaki nüfuzu artırılmıştır. Ayrıca devlet gelir ve giderlerinin denetim altına alınıp rüşvet ve adam kayırmanın önlenerek, atamalarda liyakata önem verilmesi gibi konularda tedbirler alınmıştır²⁸.

Eyâletlerde ise "Redif" askerî teşkilâtları kurularak valilerin emrine verilmiştir. Zamanla redifliklerin artması üzerine eyâletlerde bir kaç sancak birleştirilerek müşirlikler kurulmuştur. Muhtarlık teşkilâtı da halkın hükümetle olan ilişkilerini kolaylaştırmak amacıyla bu dönemde oluşturulmuştur²⁹.

Sultan Abdülmecit döneminde ilân edilen Gülhane Hatt-ı Hümayunu'yla, Osmanlı ülkesinde Batılılaşma hareketleri sistemli olarak başlamış ve bu dönemde yapılan mülkî ve idarî teşkilâtlardaki düzenlemelerle Fransa idarî teşkilâtı örnek alınmıştır³⁰. 1846-1847

²⁴ İlber Ortaylı, *Türkiye'de Mülkî İdare Amirliği*, Ankara, 1966, s. 8; Aynı yazar, *Türkiye'de Belediyeciliğin Evrimi*, Ankara 1978, s.4; Mehmet Tercan, "Taşra İdari Teşkilatımızın Tarihçesi", *T.İ.D.*, Ankara 1968, Yıl 39, Sayı 311, s.22; Ahmet Gümüşlü, "Cumhuriyet'in 50. Yıl Dönümünde İl Genel İdareleri'ne Bir Bakış", *T.İ.D.*, Ankara 1973, Yıl 44, Sayı, 344; s.85.

²⁵ Tönük, *a.g.e.*, s.55.

²⁶ Yusuf Akçura, *Osmanlı Devleti'nin Dağılıma Devri*, Ankara 1985, s.45 vd.

²⁷ Tönük, *a.g.e.*, s.75.

²⁸ Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi*, Ankara 1977, C.VII, 2.b., s.72. Ayrıca bkz. Yavuz Abadan-Bahri Savcı, *Türkiye'de Anayasa Gelişmelerine Bir Bakış*, Ankara 1959, s.16-19.

²⁹ Gümüşlü, *a.g.m.*, s. 86; Tercan, *a.g.m.*, s.26.

³⁰ Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, (Çev. Metin Kıratlı), Ankara 1970, 2.b., s.392.

yılı *Devlet Sâlnâmesi*'nde, Osmanlı İmparatorluğu'nun 39 eyâlete ve bunlara bağlı 76 sancağa ayrıldığı belirtilmektedir. Eyâletlerde görev yapan valiler, müşir ve vezir rütbesindeydiler. Bazı eyâletlerde ise "Mir-i Miran" rütbesinde mutasarrıflar görev yapmaktaydılar. Memleket, eyâletlere; eyâletler, sancaklara ve sancaklar da kazalara bölünmek suretiyle üç kademeli bir idarî bölünme esas olarak kabul edilmiştir. Eyâletlerin yönetimi, valilere; sancaklarıncı kaymakamlara, kazalarıncı ise müdürlere verilmiştir. Müstakil sancakların idaresi ise mutasarrıfların elindeydi.

1858'de çıkarılan "*Vülât-ı İzâm ve Mutasarrıfın-i Kirâm ile kaymakamların ve müdürlerin vezâifini şamil talimat*", gerek idarî taksim, gerekse vali, mutasarrıf ve kaymakamların görev ile yetkilerini belirleme yönünden oldukça önemli hükümler taşımaktaydı. Bu talimata göre ülke: Eyâlet, sancak, kaza, köylere ayrılmıştır³¹.

1867 yılında çıkartılan "*Vilâyetler Nizamnâmesi*"yle uygulamanın bütün ülke içinde başlaması kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede içerisinde Karaman Eyâleti de lağvedilerek Konya Vilâyeti oluşturulmuştur³².

1870 yılında ilân edilen "*İdare-i Umumiye-i Vilâyet*" Kanunu, vilâyetlerin idarî teşkilâtlarında bazı değişiklikler yapmış ve nahiyeler kazaların bir alt birimi olarak yer almışlardır³³. Ayrıca, bu nizamnâmeyle vali muavinliğinin, mülkî amir olarak vilâyet idarelerinde oluşturulması kararlaştırılmıştır³⁴.

2. Vilâyet İdarî Taksimatı

1867'de ilân edilen *Vilâyetler Nizamnâmesi* ile kurulan Konya Vilâyeti; Konya Sancağı, İçel Sancağı, Niğde Sancağı, Isparta Sancağı ve Teke Sancağı olmak üzere beş sancaktan oluşmaktaydı (Tablo:1). Bu sancaklara bağlı kazalar ise şunlardı: Konya Sancağı: Nefs-i Konya, Akşehir, Karaman, Ilgın, Seydişehir, Ereğli, Aşiret-i Rışvan Esbkeşen, Bozkır, Beğsa, Beyşehir, Hadim, Hoyran, Yalvaç. İçel Sancağı: Nefs-i Anamur, Sinanlı ve Sarıkavak ve Köserlerli, Mut, Silifke ve Cebel ve Aşiretli, Polaçlı ve Aşiret-i Keşlü, Karataş ve Zeyne, Gülnar. Niğde Sancağı: Nefs-i Niğde, Nevşehir, Kırşehir ve Yahyalı, Ürgüb, Aksaray. Hamid Sancağı: Nefs-i Isparta (Hamit), Burdur, Uluborlu, Havzı Karaağaç ve Gölhisar ve Kemire, Tefenni ve Bayra ve Ağrosi, Eğridir. Teke Sancağı: Nefs-i Alaiye, Elmalu, Akseki, Kızılkaya³⁵.

Konya Vilâyeti'nin bu mülkî taksimatını verdikten sonra, araştırmaya konu olan yıllar arasındaki dönemi yani 1868-1904 yılları arasındaki vilâyetin hududu 1896 tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*'ne dayanılarak belirtilecektir.

1899 yılı Sâlnâmesi'nde Konya Vilâyeti'nin hududu konusunda şu malumat verilmiştir: "Konya Vilâyeti, Anadolu'nun en geniş vilâyeti olup kuzey ve güneydoğu yönünden Ankara Vilâyeti, kuzeybatı yönünden Hüdâvendigâr Vilâyeti, batıdan Aydın Vilâyeti, doğudan Adana Vilâyeti ve bu vilâyete bağlı İçel Sancağı ile Akdeniz'le çevrilidir. 33.39

³¹ Siddik Sami Onar, *İdare Hukuku*, İstanbul 1942, C.I, s.657.

³² Tönük, a.g.e., s. 147.

³³ İlber Ortaylı, *Tanzimat'tan Sonra Mahalli İdareler*, Ankara 1974, s.49; Demiröz, a.g.m., s. 7.

³⁴ Mehmet Tercan, "Vali Muavinliği Müessesesi", *T.İ.D.*, (Ankara 1961), Sayı: 276, s.54.

³⁵ Talat Mümtaz Yaman, *Osmanlı İmparatorluğu Mülki İdaresi Hakkında Bir Kalem Tecrübesi*, İstanbul 1940, s.182; Tönük, a.g.e., s.165.

kuzey enlemi ve 33.28 doğu boylamı arasında sınırlıdır.³⁶ (Harita: I).

Görüldüğü gibi, vilâyetin hududu oldukça geniştir. Nitekim, Konya Vilâyeti'nin yüz ölçümü o devirde 102.000 km², nüfusu ise yaklaşık 1.880.000'dir.

Konya Vilâyeti'nin 1867'deki bu idarî taksimatını, 1868 tarihli *Vilâyet Sâlnâmesi* de doğrulamaktadır. Ancak, bu taksimatın böyle devam etmeyerek, 1868-1904 yılları arasında pek çok değişikliğe uğradığı görülmektedir.

1870 yılında vilâyetin idarî yapısında bazı değişiklikler olmuştur. Bu tarihten itibaren İçel Sancağı, vilâyetin bünyesinden ayrılarak Adana Vilâyeti'ne dahil olmuş, Hamid Sancağı'na bağlı Burdur kazası ise, sancak haline dönüştürülmüştü. Ayrıca Isparta Sancağı'nın isminin Hamid sancağı olarak değişikliğe uğradığı da bu tarihten sonraki *Sâlnâmeler*'den anlaşılmaktadır³⁷. Bu değişikliklerden sonra, vilâyete bağlı sancak, kaza ve nahiyelerin dağılımı şöyleydi:

KONYA SANCAĞI

Kazaları	Kazalara Bağlı Nahiyeler
Konya (merkez)	Saiteli, Sudirhemi, İnevi, Hatunşaray
Akşehir	Cihanbeyli, Doğanhisar
Karaman	Gaferyad, Aladağ
İlgin	Argıthanı
Beyşehir	Kırili
Bozkır	Belviran
Ereğli	Divle
Hadim	(nahiyesi yok)
Karapınar	(nahiyesi yok)
Koçhisar	(nahiyesi yok)

TEKE SANCAĞI

Kazaları	Kazalara Bağlı Nahiyeler
Antalya	İstanos, Kızılkaya, Bucak, Miyelli, Beşkonak, Eğridir, Serik, Kardih
Alanya	Düşenbe, Manavgat
Akseki	İbradı
Elmalu	Finike

³⁶ Bkz. 1317 H. (1899 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.49.

³⁷ Bkz. 1317 H. (1899 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.106-107; Tönük, a.g.e., s.209; Yaman, a.g.e., s.220.

HAMİD SANCAĞI

Kazaları	Kazalara Bağlı Nahiyeler
Hamidâbad	Keçiborlu
Yalvaç	Hoyran
Eğridir	Pavlu, Bazla
Karaağaç	Afşar
Uluborlu	Senirkent

BURDUR SANCAĞI

Kazaları	Kazalara Bağlı Nahiyeler (Harita: I)
Burdur	Kemer, Ağlasun
Tefenni	Kolhisar

NİĞDE SANCAĞI

Kazaları	Kazalara Bağlı Nahiyeler
Niğde	Yahyalı, Mislü, Fertek
Nevşehir	(nahiyesi yok)
Bor	(nahiyesi yok)
Aksaray	(nahiyesi yok)
Hamidiye	(nahiyesi yok)
Ürgüb	(nahiyesi yok)
Arabsun	(nahiyesi yok)

Görüldüğü gibi bu dönemde Konya vilayetinin 5 sancağı, 30 kazası ve 35 nahiyesi vardır³⁸.

Konya Vilâyeti'nin idarî taksimatında sonraki yıllarda da değişiklikler olmuştu. 1876 *İdare-i Nevahî Nizâmnamesi*'yle yeni nahiyelerin kurulması kararlaştırılmış, mevcut nahiyelerin ise bağlılıkları değiştirilmiştir.

1892'de Burdur Sancağı, vilâyet bünyesinden ayrılarak mülhak mutasarrıflık olmuş, bunu 1911'de Niğde ve Teke sancakları, 1918'de ise Hamid sancaklarının ayrılması takip etmiştir. Bu ayrılmalarla 1918'de vilâyetin sadece Konya (merkez) sancağı kalmıştır. Konya Vilayeti, 5 Mayıs 1926 tarihinde yürürlüğe giren Vilâyet İdaresi Kanunu'yla Türkiye Cumhuriyeti'nin idarî taksimatındaki yerini almıştır³⁹. 1928'de Konya Vilâyeti'nin 14 kazası bulunmaktaydı⁴⁰.

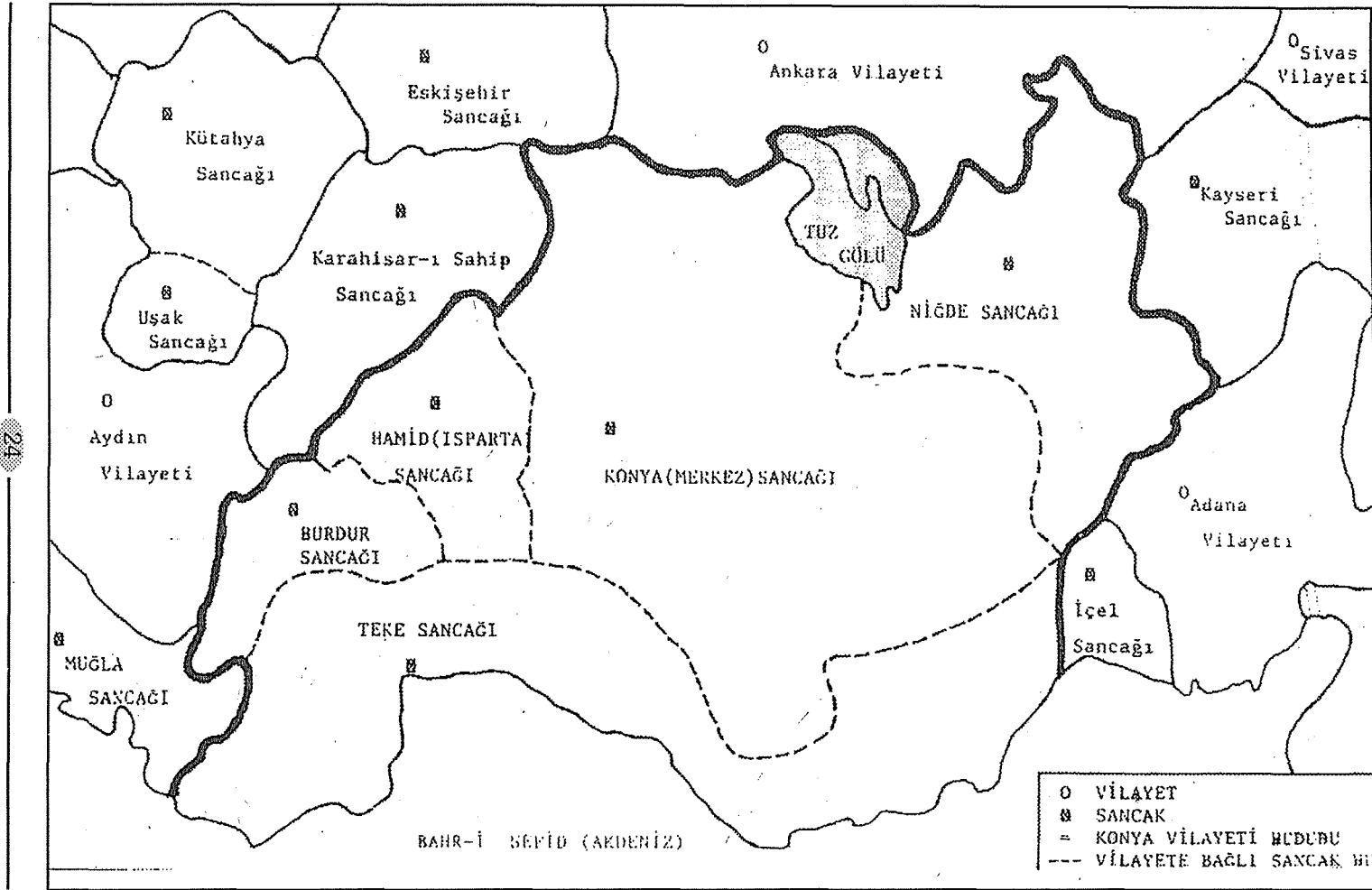
3. Sancak İdarî Taksimatı

Konya Sancağı, 1867'de kurulan Konya Vilâyeti'nin merkezi ve sancağı olup inceleme alanını oluşturan 1868-1904 yılları arasında bu özelliğini korumuştur.

³⁸ Bkz. 1317 H. (1899 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.106-107.

³⁹ Selahaddin Aslan Korkut, "Osmanlı İmparatorluğu'nda 1325-1909'dan 1334-1918 Arasında İdare Teşkilatı ve Amirleri Hakkında Bir İnceleme", *T.İ.D.*, (Ankara 1964), Sayı: 290, s.18-19.

⁴⁰ Dahiliye Vekaleti Nüfus Müdüriyet-i Umumiyesi, *Son Teşkilatı Mülkiye'de Köylerimiz Adları*, Ankara 1928, s.826 vd.

HARİTA :I 1864-1904 yılları arasında Konya Vilâyeti ve sancaklarının hudutları.

1868-1904 yılları arasında Konya Sancağı'nın hududunu *Sâlnâmeler*'den çıkarılan bilgilere göre verilecek olursa: Akşehir kazasının Cihanbeyli ve Koçhisar'la, kuzeyden Ankara Vilayeti'yle, kuzey batıdan Hüdâvendigâr Vilâyeti'ne bağlı Eskişehir Sancağı'yla batıdan Akşehir kazası ve bu kazaya bağlı Doğanhisarı nahiyesi itibarıyla Karahisar-ı Sahip/Afyonkarahisar Sancağı'yla, Seydişehir ve Beyşehir kazalarından dolayı güney batıdan Hamid Sancağı'yla Bozkır ve Hadim kazaları dolayısıyla güneyden Tekke Sancağı'yla, güneydoğudan Karaman ve Ereğli kazalarından dolayı İçel Sancağı'yla, Ereğli ve Karapınar kazalarından dolayı Niğde Sancağı'yla bitişik ve hem huduttur.

Konya Sancağı, vilâyet içerisinde gerek nüfus ve gerekse toprak genişliği bakımından en büyük sancaktır. 1868 yılı *Sâlnâmesi*'nde sancağın nüfusu 137.464 kişi olarak verilmiştir. 1881-1882 ve 1892 nüfus sayımlarına göre de sancağın toplam nüfusu 349.659 kişidir.

Konya Sancağı hakkındaki bu genel malumattan sonra, esas konu olan idarî yapı belirtilmeye çalışılacaktır. Bunu yaparken idarî yapı kazalar, nahiyeler ve köyler olarak ele alınıp incelenecektir.

a. Kazalar

1868 Yılı *Salnamesi*'nde, Konya Sancağı'nın 11 kazasının bulunduğu görülmektedir. Bunlar: Konya (merkez kazası), Akşehir, Yalvaç, Karaman, Ilgın, Seydişehir, Ereğli, Aşiret-i Rişvan Esbkeşen, Bozkır, Hadim ve Beyşehir idi⁴¹.

Bu idarî taksimat 1868 yılına ait olup daha sonraki yıllarda idarî taksimatın değişmiş olduğu görülüyor. Bu değişimler, kazaların ya başka bir sancağa bağlandığı, ya da daha önce nahiyeler olanların kaza yapıldığı veya bunun tam tersi olarak kaza olanların nahiyeler yapılması şeklinde olmuştur.

Nitekim, 1868 Yılı *Sâlnâmesi*'nde Konya Sancağı'nın bir kazası olarak gözükten Yalvaç, daha sonraki yıllarda Hamid Sancağı'na bağlanmış ve *Sâlnâmeler*'de bu sancağın bir kazası olarak yer almıştır. Ayrıca, Ereğli kazasına bağlı bir nahiyeler olan Karapınar, 1882'den ve Aşiret-i Rişvan Esbkeşen kazasına bağlı Koçhisar Nahiyesi 1892'den itibaren *Sâlnâmeler*'de kaza olarak belirtilmiştir (Harita: 2)⁴².

1880-1881, 1882-1883, 1883-1884 ve 1884-1885 tarihli *Sâlnâmeler*'de, Konya Sancağı'nın kazaları şu şekilde belirtilmiştir: Konya, Akşehir, Karapınar, Karaman, Ilgın, Seydişehir, Beyşehir, Ereğli, Esbkeşen, Bozkır ve Hadim.

1892 Yılı *Sâlnâmesi*'nde göze çarpan tek değişiklik Esbkeşen kazasının yerine Koçhisar'ın kaza olarak belirtilmesidir.

Yukarıda belirten değişikliklerden sonra, Konya Sancağı'nın bu idarî yapısı; 1894, 1896, 1899 ve 1901 tarihli Vilâyet *Sâlnâmeleri*'nde değişmeden verilmiştir. 1904 Yılı *Sâlnâme*'den Konya Sancağı'nın idarî yapısında bazı değişikliklerin yapıldığını anlaşılmaktadır. Bu yıla ait *Sâlnâme*'de, Ermenek bir kaza olarak belirtilmiş, Hadim kazası, Karaman'a bağlı bir nahiyeler olarak verilmiş ve Karapınar kazası isim değişikliğine uğrayarak Sultaniye olarak belirtilmiştir. Bu değişikliklerden sonra Konya Sancağı'nın 11 kaza-

⁴¹ 1285 H. (1868 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.20 vd.

⁴² 1300 H. (1882-1883 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.105-107; 1310 H. (1892 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.79-85.

sının bulunduğu 1904 yılına ait *Sâlnâme*'den öğrenilmektedir. Bu *Sâlnâme*'de yer alan sancağa bağlı kazalar şunlardı: Konya (merkez), Akşehir, Sultaniye, Karaman, Ilgın, Seydişehir, Ereğli, Koçhisar, Bozkır, Beyşehir ve Ermenek.

Konya Sancağı'ndaki bu değişiklikler için hazırlanan tabloya bakılabilir. (Tablo: II).

Konya Sancağı, 1918'de Konya (merkez), Saiteli, Akşehir, Beyşehir, Seydişehir, Ilgın, Bozkır, Karaman, Ereğli, Karapınar ve Koçhisar kazalarından oluşuyordu.

Türkiye Cumhuriyeti'nin idarî taksimatında Konya, bir vilâyet haline getirilmişti. Konya Vilâyeti'ni oluşturan kazalar hemen hemen sancağı oluşturan kazalardı. 1928 yılında Konya (merkez), Akşehir, Ereğli, Ermenek, Ilgın, Beyşehir, Bozkır, Cihanbeyli, Çumra, Hadim, Sultaniye/Karapınar, Saiteli/Kadınhanı, Karaman ve Seydişehir kazaları vilâyete bağlı olan kazalardı. Bu kazalara 1955'te Yunak, 1954'te Kulu, 1957'de Doğanhisarı ve 1959'da da Sarayönü dahil edilmiştir.

b. Nahiyeler

Konya Sancağı'nın idarî yapısında, kazaların alt idare birimi olarak nahiyeler görülmektedir. 1868-1904 yılları arasında Konya Sancağı'na bağlı nahiyelerin bağlılıkları ve sayıları sürekli değişikliklere uğramıştır (Harita:3).

1868 Yılı *Sâlnâmesi*, Konya Sancağı'nın nahije sayısını 16 olarak belirtmiştir. Bu nahiyelerin kazalara dağılımı şöyledir:

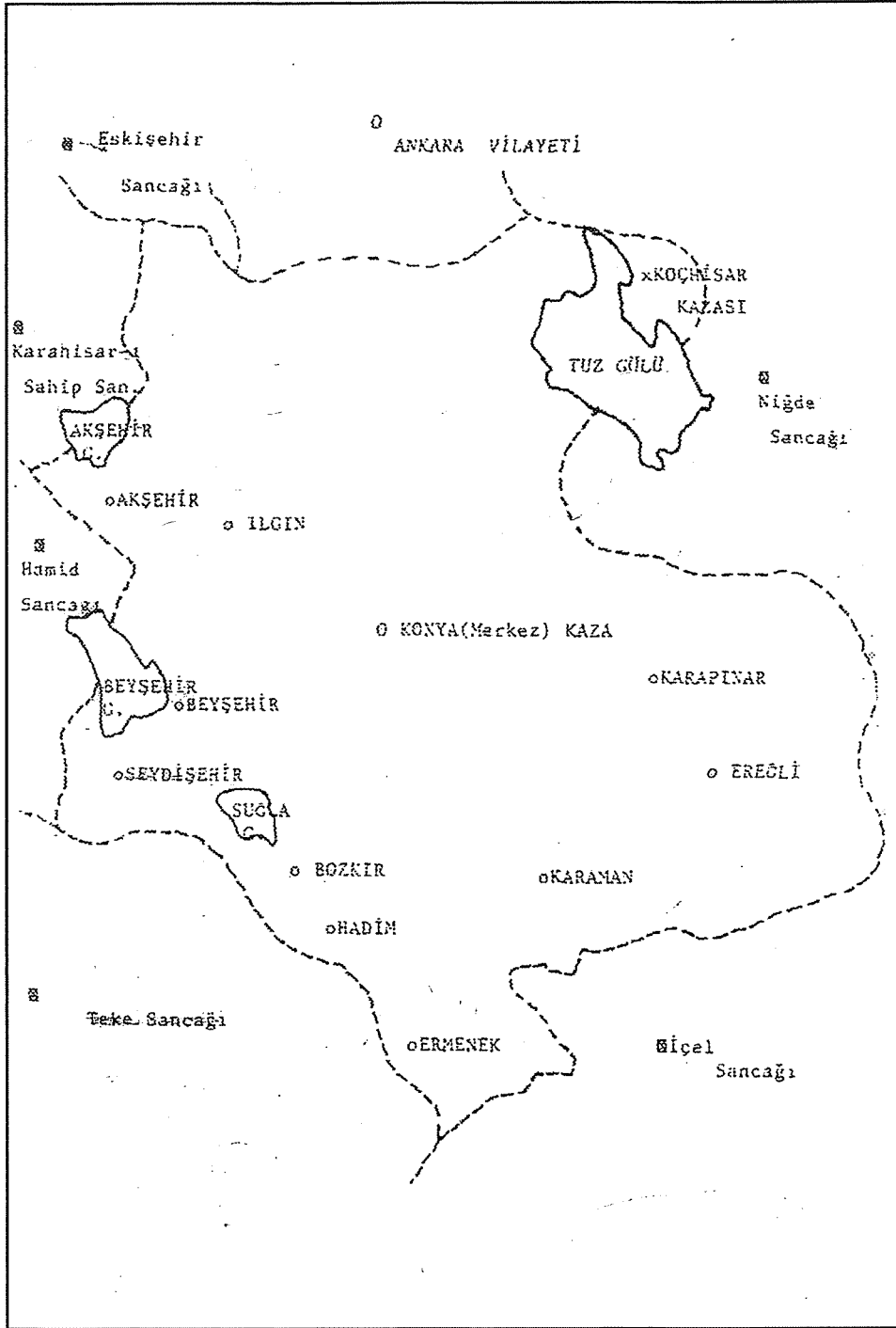
Kaza Adı	Bağlı Bulunan Nahiyeler	Kaza Adı	Bağlı Bulunan Nahiyeler
Konya (merkez)	Hatunsaray, Sahra, Sille	Ilgın	Saiteli, Argıthanı
Akşehir	Turgut maa Cihanbeyli, Doğanhisarı	Seydişehir	Guci maa Kaşaklı
		Ereğli	Karapınar, Divle
		Esbkeşen	Koçhisar
Karaman	Belviran, Gaferyad	Beyşehir	Niksar, Kireli
		Hadim	Aladağ ⁴³ .

Yalvaç ve Bozkır kazalarının ise nahiyeleri bulunmuyordu.

1876 tarihli *İdare-i Nevahî Nizâmnâmesi*, Konya Sancağı nahiyelerinin idarî taksimatlarında değişiklikler yapmış, mevcut nahiyelerin yanında yeni nahiyelerin de kurulması kararlaştırılmıştır⁴⁴. Nitekim, nizâmnâme gereğince Karapınar kazasında Sutmuş, Akşehir kazasında Turgut ve Beyşehir kazasında Beyşâr (Beyafşar) nahiyelerinin kurulması kararlaştırılmışsa da sonraki yıllara ait *Sâlnâmeler*'de bu nahiyeler belirtilmemiştir. Bu da söz konusu nahiyelerin kuruluşlarının gerçekleşmediğini göstermektedir. Diğer taraftan Ilgın kazasına bağlı Saiteli nahiyesi, Konya, Hadim kazasına bağlı Aladağ nahiyesi, Karaman'a ve bu kazaya bağlı Belviran nahiyesi ise Bozkır kazalarına dahil ettirilerek bağlılıkları değiştirilmiştir. Bu değişikliklerden sonra Konya Sancağı'nın nahije taksimatı aşağıdaki şekilde yapılmıştır:

⁴³ Bkz. 1285 H. (1868 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.30-45.

⁴⁴ Tönük, a.g.e., s.209.

HARİTA: 2 1868-1904 yılları arasında Konya Sancağı'nın kazaları.

Kaza Adı	Bağlı Bulunan Nahiyeler	Kaza Adı	Bağlı Bulunan Nahiyeler
Konya (Merkez)	Saiteli, Hatunsaray, Sudirhemi	Ereğli	Divle
Akşehir	Cihanbeyli, Doğanhisarı	Esbkeşen	Koçhisar
Karaman	Gaferyad, Aladağ	Bozkır	Bilviran
		Beyşehir	Kireli
		İlgin	Argıdhani

Karapınar, Hadim ve Seydişehir kazalarının nahiyeleri bulunmamaktaydı. Nahiyelerdeki değişiklikler, sonraki yıllarda da olmuştur. Nitekim, 1892 yılında İnevi nahiyesi kurularak Konya kazasına dahil edilmiş, 1904'te ise, Hadim kazası Karaman'a bağlı bir kaza olmuştur. Gene bu yıla ait *Sâlnâme*'de, Ereğli kazasında Divle nahiyesi yerine Osmaniye'nin belirtildiği, Akşehir kazasına bağlı gözükken Doğanhisarı nahiyesinin ise hiç verilmediği görülmektedir⁴⁵ (Tablo:III).

Konya Sancağı'na bağlı nahiyelerin, yapılarının, merkezlerinin ve nahije dairelerinin nereleri olduğunu belirtilebilmesi için 1876 *İdare-i Nevahî Nizâmnamesi*'nin ilgili hükümlerin verilmesi uygun olacaktır.

Bu nizamnameye göre, nahije iki ayrı yapıda kurulmuştur. Bunlar tek başına (münferiden) ve toplu bir halde (müctemian) kurulan nahiyelerdir. Tek başına kurulacak olan bir nahiyenin 200 ve daha fazla haneye sahip köyleri bünyesinde toplaması gerekiyordu. Toplu bir halde kurulacak nahiyenin ise 200 haneye varıncaya kadar bir kaç köye ya da mahalleye sahip olması gerekiyordu.

Nahije dairesini oluşturacak köylerin, merkez kabul edilecek bölgeden üç saat mesafede bulunması gerekiyordu. Nahije dairesi bir köyden ibaretse yani nahije merkezini tek köy oluşturuyorsa o köyün adı ile anılacaktı. Birkaç köy ya da mahalleden meydana gelmişse, en büyüğü merkez kabul edilecek ve nahiyenin adı da merkez olan köyün adı olacaktı⁴⁶.

Nahiyelerin yapıları ve kurulmalarıyla ilgili bu kısa malumat verildikten sonra, Konya Sancağı nahiyelerinin ne derece nizamnamelere uygun olarak yapılarını oluşturdukları belirtilecektir.

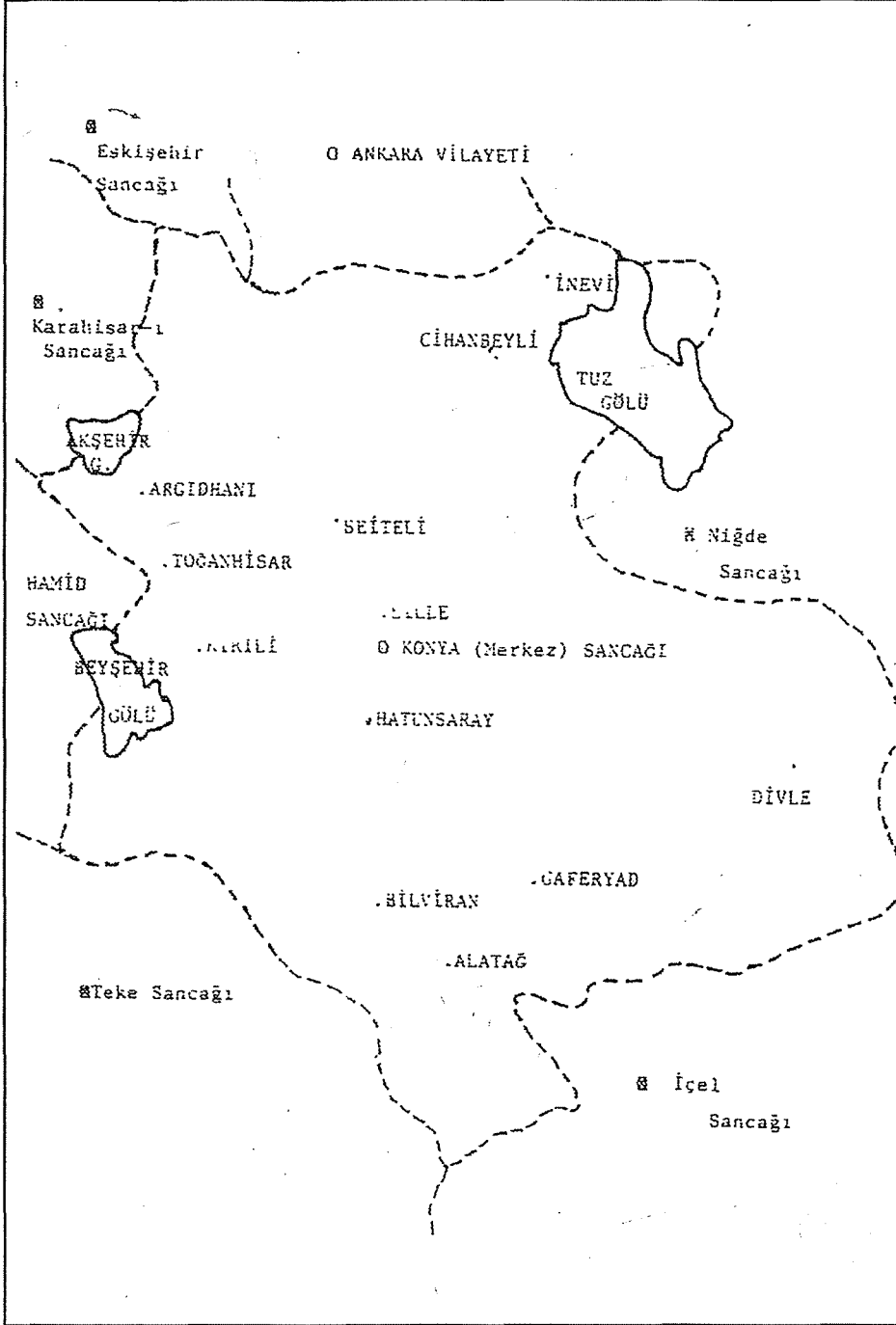
Sâlnâmeler'in incelenmesinden anlaşılacağı üzere, Bozkır kazasına bağlı Belviran ile Akşehir kazasına bağlı Cihanbeyli nahiyelerinin merkezleri belirtilmemiştir. Bu da Belviran ve Cihanbeyli nahiyelerinin, birden fazla köyün yukarıdaki özelliklere uygun olarak birleştirilip merkez dairesini oluşturduklarını göstermektedir⁴⁷.

1896 tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*'nde köylerle ilgili olarak verilen listede, Belviran nahiyesinin bazı köylerin nahiyeye olan uzaklıklarının verilmesine rağmen, Alkiran, Alisa, Apa, Afşar, Ayvalıca ve Armutlu ile Cihanbeyli nahiyesine bağlı; Aşağı

⁴⁵ 1322 H. (1904 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.75-122.

⁴⁶ Bu *İdare-i Nevahî Niz. Maddeleri* için Bkz. Tönük, a.g.e., s.202-203.

⁴⁷ 1314 H. (1896 M.) tarihli *Konya Vilâyeti Sâlnâmesi*, s.258 vd.

HARİTA:3 1868-1904 yılları arasında Konya Sancağı'nın nahiyeleri.

Ağzıaçık, Aşağı Piribeyli, Uzunbey, Ortakışla, Ala Hacı, İmamoğlu, Odabaşı, İshakuşağı, Beşeşekli, Böğrüdilik, Çeltik ve Hacıosmanoğlu gibi köylerin nahiyeye olan uzaklıklarının verilmemesi, bu yörelerin nahiyeye dairesini oluşturduğunu ortaya koymaktadır.

Görüldüğü gibi, Konya Sancağı'na bağlı nahiyeler arasında tek başına ve toplu halde oluşturulmuş nahiyeler bulunmaktadır. Ilgın kazasına bağlı Argıdhanı nahiyesi tek başına, Bozkır kazasına Belviran ve Akşehir kazasına bağlı Cihanbeyli nahiyeleri de toplu olarak kurulmuş nahiyelere örnek gösterilebilir.

c. Köyler

Konya Sancağı idarî taksimatında en alt idarî birim köylerdi. Vilâyet içerisinde en fazla köye sahip olan Konya Sancağı'nın 1868 Yılı *Sâlnâmesi*'nde 712 köy ve mahalleye sahip olduğu belirtilmiştir. Bu mahalle ve köylerin kazalara dağılımı şöyledir: Konya (merkez) 180, Akşehir 100, Yalvaç 47, Karaman 110, Ilgın 46, Seydişehir 53, Ereğli 83, Esbkeşen 56, Bozkır 59, Beyşehir 68, Hadim 56.

Konya Sancağı'nın kazalarında ve nahiyelerinde olduğu gibi köylerinin idarî taksimatında da 1868-1904 yılları arasında bir kararlılık görülmemektedir.

Konya Vilayeti Sâlnâmeleri'nde 1894 ve 1896 yılları dışındakilerde köyler hakkında bir malumat verilmemiştir. Yukarıda belirtilen *Sâlnâme*'de ise, mahallelerin ve köylerin nahiyelere ve kazalara göre sayıları ile nüfus durumları verilmiştir. Bazı yıllara ait *Sâlnâmeler*'de ise, kazalar hakkında verilen malumatların içinde, köyler sayı olarak belirtilmiştir. 1894 ve 1896 yılı *Sâlnâmeleri*'nde, köylerin kaza ve nahiyelere göre isim listeleri verilmiş; bunların merkez nahiyeye, kazaya sancağa ve vilâyete olan uzaklıkları belirtilmiştir (Tablo:IV).

Konya'ya XIX. yüzyılın sonlarına doğru bir seyahat yapmış olan yabancı seyyah Cuinet, Konya Sancağı'nın 11 kazasının, 10 nahiyesinin ve 707 köyünün olduğunu belirterek köylerin kazalara dağılımını gösteren bir tabloyu da eserinde vermiştir (Tablo:V).⁴⁸

1896 Yılı *Konya Vilayeti Sâlnâmesi*'nde 747 olarak gözüken köy sayısı, aynı yıllar içerisinde Konya'ya gelmiş olan yabancı bir yazarın verdiği bilgilere göre 627'dir. Aynı yıllar içerisinde Konya Sancağı'nın köylerinde bu kadar farklılık olması, verilen bilgilerden birinin yanlış olduğu kanaatini uyandırmaktadır. Bizce yanlış olanı Cuinet'in verdiği bilgi olmalıdır. Gerçi Cuinet ekonomik coğrafyacı olarak Anadolu'nun pek çok yerlerini gezmiş ve gezdiği yerlerle ilgili anılarını ve gözlemlerini yayınlamış olduğu kitabında belirtmiş olsa bile, *Vilayet Sâlnâmeleri* o dönemin resmî devlet matbuatıdır. Bu nedenle, *Sâlnâmeler*'in vermiş olduğu istatistikler daha doğru kabul edilmelidir.

Ayrıca, incelenen, 1868-1904 yılları arasında Osmanlı İmparatorluğu'nun bütün idarî taksimatında görülen değişiklikler hep sürekli olmakta ve taşrada etkisini fazlasıyla göstermekteydi. Konya Sancağı'ndaki köy sayısı değişikliklerini buna bağlamak daha doğru olacaktır. Köylerle ilgili son olarak 1896 Yılı *Sâlnâmesi*'nde verilmiş köy isim listeleri şunlardır:

⁴⁸ O. S. Uludağ, "Yarım Asır Önce Konya'nın Yabancı Bir Gözle Görünüşü", *Konya Dergisi*, (Konya 1943), Sayı 61, s.8.

KONYA (MERKEZ KAZASI)

<u>Köy</u>	<u>Nahiye</u>	<u>Köy</u>	<u>Nahiye</u>
Obruk	-	Kozanlı	"
Zıvark	-	Kandil	"
Kisse	-	Kuşca	"
Meydan	-	Karabağı	"
İnlice	Sudirhemi	Küçükbeşkavak	"
Ağrız	"	Köstekil	"
Ulu Muhsine	"	Kütükuşağı	"
Sızma	"	Yapalı	"
Kızılıran	"	Yeniceoba	"
Karadiğın	"	-	Hatunsaray
Bilecik	Sille	Akviran	"
Bulumya	"	Ökesli	"
Başara	"	Alan	"
Bulamaz	"	Üçkilise	"
Boranya	"	İbrizkuyu	"
Çamurluğret	"	İlyasbabatekke	"
Kirlikent	"	Evalma	"
Keçimuhsine	"	Evliya	"
-	İnevi	Botsa	"
İnsuyu	"	Çalmanda	"
Ağabeyli	"	Çomaklı	"
Akviran	"	Çukurçimen	"
Büyük Beşkavak	"	Çukurtekke	"
Bulduk	"	Detse	"
Pusat	"	Seçme	"
Cütkanlı	"	Sadıklar	"
Celeb	"	Tolasa	"
Çemiş	"	Karahyük	"
Helekanlı	"	Kavak	"
Ümranlı	"	Gilisra	"
Kırkışla	"	Girvat	"
		May	"

Nuzumla	"	Bisse	-
Sinekli	"	Tekke	-
Ertuğrul	Saiteli	Cedid	-
Atlantı	"	Çimendere	-
Sarayönü	"	Çakırlar	-
Servinaz	"	Değirmen	-
Osmancık	"	Tipi	-
Kolukısa	"	Reis	-
Günüz	"	Saray	-
Gözlü	"	Silint	-
Getil	"	Sorkun	-
Ladik	"	Tuzlukçu	-
Mahmudiye	"	Kozağaç	-
Mehdili	"	Karabulut	-
Mesudiye	"	Koraşı	-
Meccaya	"	Karahüyük	-
Yığar	"	Koçaş	-
Yenicekaya	"	Kürtköyü	-
AKŞEHİR KAZASI		Gürnes	-
Ulupınar	-	Gedil	-
-	-	Maruf	-
Atsız	-	Mevlütlu	-
Absarı	-	Milyas	-
Ertoğdu	-	Monas	-
Azarı	-	Nadir	-
Ezcenidi	-	Tekke	-
Eğrigöz	-	-	Doğanhisarı
Engilli	-	Çetme	"
İlyaslar	-	Fırınlı	"
Ökes	-	Karaağa	"
Ortaca	-	Kemer	"
Bermende	-	Yahsiyan	"
Bozloğan	-	Aşağiağzıaçık	Cihanbeyli

Aşağıpiribeyli	"	Küçükhasan	"
Uzunbey	"	Gavuruşağı	"
Ortakışla	"	Viran	"
Alahacılı	"	Yukarıağzıaçık	"
İmamoğlu	"	Yunak	"
Odabaşı	"	Yüzükbaşı	"
İshakuşağı	"		
Beşışıklı	"	BEYŞEHİR KAZASI	
Böğrüdellik	"	Üskerles	-
Çeltik	"	Aşağıhama	"
Hacıosmanoğlu	"	Eğlikler	"
Hacımusa	"	Avdancık	"
Hacıömeroğlu	"	Akburun	-
Hacıfakılı	"	Emen	-
Hursunlu	"	Bademli	-
Renkoğlu	"	Beyafşar	-
Saray	"	Bektemir	-
Sinanlı	"	Bayat	-
Sülüklü	"	Bayındır	-
Sarıkaya	"	Balamış	-
Turgut	"	Candar	-
Tağlık	"	Çiçekler	-
Torunlar	"	Çivril	-
Aliçomak	"	Çonya	-
Kaldırım	"	Çukurağıl	-
Hatırlı	"	Çiftlik	-
Kasımoğlu	"	Huğlu	-
Kürtuşağı	"	Hoyran	-
Konarı	"	Hüseyinler	-
Kundullu	"	Hasanşeyh	-
Kuzviran	"	Şamlar	-
Köseler	"	Davğana	-
Kelhasan	"	Doğancık	-
		Araram	-

Aysı	-	Görünmez	"
Fasıllar	-	Hüyük	"
Kıstıfan	-	Yenice	"
Kireli	-	Yaylasun	"
Kırıklı	-	Yukarıhuma	"
Karahisar	-	Yatağan	"
Kirkova	-	Yunuslar	"
Karadiken	-	SEYDİŞEHİR KAZASI	
Kurdılar	-	Evreği	-
Gönen	-	Akçalar	-
Küçükafşar	-	Ata	-
Göçü	-	Elmasut	-
Yükran	-	İncesu	-
Meyilgözü	-	Aşağıkaraviran	-
Manastır	-	Ortakaraviran	-
Eylemiş	Kireli	Ufacık	-
Ebulvefa		Oğlakçı	-
Burunsuz	"	Boyalı	-
Budak	"	Bağra	-
Balkanda	"	Başkaraviran	-
Çukurkent	"	Bayındır	-
Çavuş	"	Bükçe	-
Hordu	"	Çat	-
Selki	"	Dere	-
Sevindik	"	Dikilitaş	-
Tolca	"	Rumdiğin	-
Fale	"	Saraycık	-
Kaya	"	Süberde	-
Kıyakede	"	Salur	-
Kazık	"	Susuz	-
Keçi	"	Taraşçı	-
Köşk	"	Taşgıl	-
Göçeri	"	Tol	-

Kavak	-	Zengen	-
Kıvrak	-	Ziveste	-
Karacaviran	-	Seyidhasan	-
Kozlu	-	Toğa	-
Kızılca	-	Tol	-
Gökhüyük	-	Toğal	-
Gevrekli	-	Aşran	-
Kesecik	-	Farende	-
Manastır	-	Faydarıh	-
Muharremkolu	-	Kızıllar	-
Yenice	-	Kızıllarağını	-
Göynem	-	Kızık	-
Kuran	-	Kılbasan	-

KARAMAN KAZASI

Afgan	-	Kozlubucak	-
Özdemir	-	Gökçe	-
Alamas	-	Gövez	-
İlisıra	-	Gödet	-
Eminler	-	Gödetağını	-
Akçaşehir	-	Güdümen	-
İbrala	-	Gümrah	-
Beydili	-	Göçer	-
Balama	-	Lâle	-
Burhan	-	Anarçalı	-
Bucakkışla	-	Mezarlıklar	-
Boztandak	-	Yılangözü	-
Canasan	-	-	Aladağ
Çatak	-	Aşağıkızılca	"
Çukurbağ	-	Aşağiesenler	"
Çakallar	-	Akçaalan	"
Hamidiye	-	Ada	"
Dinek	-	Aşağıakın	"
Değle	-	Ömürler	"
		Ağaçcı	"

Bademli	"	EREĞLİ KAZASI	
Bostanözü	"	İvriz	-
Bayır	"	Adalı	-
Çuna	"	Akhüyük	-
Habiller	"	Adabağ	-
Dülgerler	"	Alhan	-
Selâhaddin	"	Aşıklar	-
Sarıhacı	"	İkizler	-
Umurlar	"	Eskihisar	-
Gaziler	"	Belceağaç	-
Kızılalan	"	Beyköy	-
Kile	"	Burna	-
Kılavuzlar	"	Bulgurluk	-
Göni	"	Budak	-
Kahtama	"	Çakıllar	-
Külle	"	Çobanaşağı	-
Göynükkışla	"	Çobanyukarı	-
Göker	"	Çiller	-
Güplice	"	Hacımemiş	-
Yukarıeşenler	"	Hacıosman	-
Yukarıakın	"	Hülüsler	-
Yukarıkanlıca	"	Dedekebir	-
Yılmaz	"	Delimahmutlu	-
-	Gaferyad	Delizengen	-
Pınarbaşı	"	Rumkuş	-
Süleymanhaceli	"	Sınandı	-
Şeyhler	"	Selvili	-
Kızılkaya	"	Seydifakılı	-
Kurd	"	Şeyhömer	-
Manyan	"	Sarıca	-
Mesdat	"	Zanapa	-
Mandasun	"	Durlaz	-
		Tont	-

Tatlıkuyu	-	Odunboğazı	-
Osmanköseli	-	Eğribasan	-
Aziziye	-	Akin	-
Gaybi	-	Aktaş	-
Kaleimindos	-	İnebeyli	-
Karayusuflu	-	İbrahimbeyli	-
Kuskuncuk	-	Uzungilik	-
Kızılca	-	Elay	-
Kargacık	-	Oymağaç	-
Kızılgedik	-	Altan	-
Kaçan	-	Afşar	-
Karaviran	-	Ahurlu	-
Körlü	-	Boğaz	-
Kösere	-	Büyükkışla	-
Kevgebe	-	Bilkanlı	-
Gölviran	-	Palazoba	-
Lütfihamidiye	-	Parlasan	-
Necnek	-	Bağoba	-
Yazlık	-	Baltarlı	-
Yeniköy	-	Panlı	-
Yassıkaya	-	Cidkanlı	-
Anbar	Divle	Cebirli	-
Berendi	-	Çiğil	-
Çat	-	Çavlak	-
Kale	-	Çikinağıl	-
Karaağaç	-	Çavlılar	-
Kavuklar	-	Çerkesuşağı	-
Kırlanisafir	-	Çatçat	-
Kırlanisefir	-	Çağnılık	-
Kıraman	-	Çatalçeşme	-
KOÇHİSAR KAZASI		Hatalkuyu	-
İlyaslı	-	Hacibektaşlı	-
Akarca	-	Hamzalı	-

Haydarlı	-	Kanlıca	-
Hacımahmutuşağı	-	Kaşıcalık	-
Hocabeyli	-	Kırımını	-
Haciismailli	-	Kurtini	-
Hüsrev	-	Kurta	-
Deverenk	-	Kederli	-
Deliler	-	Göllü	-
Dehan	-	Kübank	-
Seymenli	-	Gökler	-
Sipahiler	-	Madire	-
Seydhüyüğü	-	Musular	-
Şeker	-	Mihlisobası	-
Şeyhkuyulu	-	Sarıhasanlı	-
Şeyhli	-	Sarıağıl	-
Şanlıhanı	-	Sumkurlu	-
Şabanlıyeri	-	Sofular	-
Sarıyahşi	-	Tamlacık	-
Sadıklı	-	Mustafacık	-
Solak	-	Mezgit	-
Totuş	-	Mamalı	-
Torunoba	-	Vayvay	-
Abdilgediği	-	Yanıçayır	-
Abdiuşağı	-	Yusufoşağı	-
Abalı	-	Yaylak	-
Fadilli	-	Yağmurhüyüğü	-
Kulu	-	Yenice	-
Kadincık	-		
Karabük	-	BOZKIR KAZASI	
Koçarlı	-	Akçapınar	-
Karamolluşağı	-	Ahırlı	-
Kadıoba	-	Akkise	-
Karadeli	-	Arvane	-
Kanlıkişla	-	Erdoğan	-
		Aslantaş	-

Avdan	-	Aliçerli	-
Aydinkışla	-	Fart	-
Aycılar	-	Fakihler	-
Ulupınar	-	Karacakuyu	-
Özikebir	-	Kayacık	-
Özisağır	-	Kuruçay	-
Balıklava	-	Karacaardıç	-
Bademli	-	Karacahisar	-
Bozdam	-	Kozağaç	-
Papuççular	-	Kayapınar	-
Baybogan	-	Karabayır	-
Belkuyu	-	Kovanlık	-
Bekele	-	Karabacı	-
Pınarcık	-	Kuşca	-
Tepearası	-	Gündüğün	-
Tepelice	-	Kiraz	-
Çiftlik	-	Gezveli	-
Çan	-	Meyre	-
Hacıyunuslar	-	Mürüvvetli	-
Hisarlık	-	Yalnızca	-
Hilaslar	-	Yazdamı	-
Hoca	-	Alissa	Bilviran
Dere	-	Apa	"
Dedemli	-	Apasaraycık	"
Saray	-	Afşar	"
Söğüt	-	Ayvalıca	"
Sandı	-	Armutlu	"
Sopran	-	Ağras	"
-	-	Elmasun	"
Sorkun	-	Armusun	"
Soğucak	-	Ayvalıcakıldere	"
Sazlı	-	Berdos	"
Tolhanlar	-	Bolad	"

Boyalı	"	Belekler	-
Tahtalı	"	Barakmuslu	-
Cicek	"	Bulcuk	-
Çukurkavak	"	Balasan	-
Hamzalar	"	Tekmiye	-
Dinek	"	Tekeler	-
Durayda	"	Çakılulvi	-
Sarıoğlan	"	Çakısefi	-
Dorla	"	Çömlekçi	-
Taşbaşı	"	Çavuşcu	-
Ayaz	"	Çatak	-
Işıklar	"	Hamidiye	-
Karasınır	"	Haremi	-
Kınık	"	Dere	-
Kuzviran	"	Düğer	-
Kızılöz	"	Deli	-
Kayaağzı	"	Delihasantolı	-
Kızılçakır	"	Rüüs	-
Kurukavak	"	Şühüt	-
Koçaş	"	Sadikköyü	-
Gederet	"	Taşdiken	-
Mehmetali	"	Orhaniye	-
Yeniköy	"	Avdan	-
Yebegi	"	Karaköy	-
ILGIN KAZASI		Kale	-
İhsaniye	-	Geçit	-
Ayaslar	-	Kembos	-
Eldes	-	Güneypınar	-
Ağalar	-	Köstere	-
Burhaniye	-	Misafirli	-
Balbeki	-	Mahmuthisar	-
Balyas	-	Nurşeyh	-
Beyri	-	Yorazlar	-

Yenice -

Argıdhanı -

KARAPINAR KAZASI

Öbektaş -

İncesu -

Arinsu -

Armutlu -

Akviran -

Eşmekebir -

Üçhüyük -

İslik -

Eğlemez -

Uzunkuyu -

Beğdili -

Beyviran -

Burunoba -

Cumalı -

Çitliviran -

Çiğil -

Hasanoba -

Sırçalı -

Sürgenç -

Salur -

Sudirve -

Taşgıl -

Kayalı -

Kutviran -

Kayacık -

Karahüyük -

Karaviran -

Kamri -

Karakışla -

Kıcan -

Kesmoz -

Yenikuyu -

Yılanlı -

HADİM KAZASI

İnte -

Aşağıhadim -

Aladağ -

Afşar -

Aşağımernek -

Oduncu -

Pirlerkondu -

Bolaý -

Büyükılıcapınar -

Çetmi -

Sazak -

Sarnıç -

Kalinağıl -

Konkul -

Kaplanlı -

Keçimoz -

Küçükılıca -

Yukarımernek -

TABLO: I KONYA VİLÂYETİ'NİN SANCAK İTİBARIYLA İDARİ YAPISI

1284 H. (1867 M.)	1285 H. (1868 M.)	1287 H. (1870 M.)	1293 H. (1876 M.)	1310 H. (1876 H.)	1327 H. (1911 M.)	1334 H. (1914 M.)
Konya Sancağı	Konya Sancağı	Konya Sancağı	Konya Sancağı	Konya Sancağı	Konya Sancağı	Konya Sancağı
İçel Sancağı	İçel Sancağı	Burdur Sancağı	Burdur Sancağı	Niğde Sancağı	Hamid Sancağı	
Niğde Sancağı	Niğde Sancağı	Niğde Sancağı	Niğde Sancağı	Niğde Sancağı	Hamid Sancağı	
Hamid Sancağı	Hamid Sancağı	Hamid Sancağı	Hamid Sancağı	Hamid Sancağı	Teke Sancağı	
Teke Sancağı	Teke Sancağı	Teke Sancağı				

TABLO: II KONYA SANCAĞI'NIN KAZALAR İTİBARIYLA İDARİ YAPISI

1285 H. (1868 M.)	1293 H. (1876 M.)	1298 H. (1880-1881 M.)	1302 H. (1884-1885 M.)	1310 H. (1892 M.)	1317 H. (1899 M.)	1322 H. (1904 M.)
Konya (merkez)	Konya (merkez)	Konya (merkez)	Konya (merkez)	Konya (merkez)	Konya (merkez)	Konya (merkez)
Akşehir	Akşehir	Akşehir	Akşehir	Akşehir	Akşehir	Akşehir
Yalvaç	Karapınar	Karapınar	Karapınar	Karapınar	Karapınar	Sultaniyet
Karaman	Karaman	Karaman	Karaman	Karaman	Karaman	Karaman
Ilgın	Ilgın	Ilgın	Ilgın	Ilgın	Ilgın	Ilgın
Seydişehir	Seydişehir	Seydişehir	Seydişehir	Seydişehir	Seydişehir	Seydişehir
Ereğli	Ereğli	Ereğli	Ereğli	Ereğli	Ereğli	Ereğli
Esbkeşen	Esbkeşen	Esbkeşen	Esbkeşen	Esbkeşen	Esbkeşen	Esbkeşen
Bozkır	Bozkır	Bozkır	Bozkır	Bozkır	Bozkır	Bozkır
Beyşehir	Beyşehir	Beyşehir	Beyşehir	Beyşehir	Beyşehir	Beyşehir
Hadim	Hadim	Hadim	Hadim	Hadim	Hadim	Hadim

TABLO:III KONYA SANCAĞI'NIN NAHİYELER İTİBARIYLA İDARİ YAPISI

KAZALAR	1285 H. (1868 M.)	1293 H. (1876 M.)	1298 H. (1880M.)	1310 H. (1892 M.)	1317 H. (1899 M.)	1322 H. (1904 M.)
Konya Merkez	Maa Hatunsaray Sahra ile Sille	Saiteli, Sudirhemi Hatunsaray	Saiteli, Sudirhemi Hatunsaray	Saiteli, Sudirhemi Hatunsaray İnevi	Saiteli, Sudirhemi Hatunsaray İnevi	Saiteli, Sudirhemi Hatunsaray İnevi
Akşehir	Turgut Maa Cihanbeyli, Doganhisari	Cihanbeyli	Cihanbeyli	Cihanbeyli	Cihanbeyli	Cihanbeyli
Karaman	Gaferyad, Belviran	Gaferyad, Alatağ	Gaferyad, Alatağ	Gaferyad, Alatağ	Gaferyad, Alatağ	Gaferyad, Alatağ
Beyşehir	Kırili, Niksar	Kırili	Kırili	Kırili	Kırili	Kırili
Ereğli	Karapınar, Divle	Divle	Divle	Divle	Divle	Divle
Seydişehir	Guci Maa Kuşaklı	-	-	-	-	-
Bozkır	-	Belviran	Belviran	Belviran	Belviran	Belviran
Esbkeşen	Koçhisar	Koçhisar	Koçhisar	Koçhisar (Kaza oldu)		
Hadim	-	-	-	-	-	Hadim
İlgın	Saiteli	Argıdhanı	Argıdhanı	Argıdhanı	Argıdhanı	Argıdhanı
Karapınar	(Sultaniye)	-	-	-	-	
Koçhisar	-	-	-	-	-	

TABLO:IV KONYA SANCAĞI'NIN KÖY DAĞILIMI
(1314 H. - 1896 M. yılı Sâlnâmesi'ne Göre)

Kaza Adı	Nahiye Sayısı	Köy Sayısı
Konya (Merkez)	4	112
Akşehir	2	84
İlgin	1	42
Beyşehir	1	66
Seydişehir	-	43
Bozkır	1	95
Hadim	1	18
Ereğli	1	63
Karaman	2	83
Esbkeşen	-	106
Karapınar	-	34
TOPLAM	13	747

TABLO:V NAHİYE VE KAZALARA GÖRE KONYA SANCAĞI'NA BAĞLI KÖY SAYISI VE SAKİNLERİ

Kazalar	Nahiyeler	Köy Sayısı	Sakinler
Konya (merkez)	Sudirhemi, İnevi, Hatunsaray, Saiteli	86	61.028
İlgin	-	43	23.145
Beyşehir	Kırili	76	39.911
Seydişehir	-	43	260.813
Akşehir	Doğanhisarı, Cihanbeyli	90	39.811
Bozkır	-	91	32.817
Karaman	Aladağ, Gaferyad	84	21.417
Hadim	-	18	11.143
Ereğli	Divle	62	22.155
Karapınar	-	34	25.927